

సోమవారం రిపబ్లిక్ డే విశిష్ట అతిథులు ఐరోపా మండలి అధ్యక్షుడు ఆంటోనియో కోస్టా, ఐరోపా కమిషన్ అధ్యక్షురాలు ఉర్సులా వాండెర్ లేయన్తో ప్రధాని మోడీ

సోమవారం న్యూఢిల్లీలోని కర్తవ్యపథ్లో ఘనంగా నిర్వహించిన రిపబ్లిక్ వేడుకల దృశ్యం. చిత్రంలో రాష్ట్రపతి ముర్ము, ఉపరాష్ట్రపతి రాధాకృష్ణన్, ప్రధాని మోడీ, రక్షణమంత్రి రాజీనాథ్ సింగ్, సీనియర్ అతిథులు ఐరోపా మండలి అధ్యక్షుడు ఆంటోనియో కోస్టా, ఐరోపా కమిషన్ అధ్యక్షురాలు ఉర్సులా వాండెర్ లేయన్

అభ్యుదయ రక్షణ పాటవం

- 77వ రిపబ్లిక్ డే వేడుకల్లో ప్రతిబంబించిన భారత్ సైనిక సత్తా
- వందేమాతరం థీమ్ తో ఘనంగా ఉత్సవాలు
- జాతీయ పతాకాన్ని ఆవిష్కరించిన రాష్ట్రపతి ముర్ము
- విశిష్ట అతిథులుగా హాజరైన ఐరోపా మండలి అధ్యక్షుడు ఆంటోనియో కోస్టా, ఐరోపా కమిషన్ అధ్యక్షురాలు ఉర్సులా వాండెర్ లేయన్
- హాజరైన ఉపరాష్ట్రపతి రాధాకృష్ణన్, ప్రధాని మోడీ, కేంద్ర మంత్రులు, ఎంపీలు

న్యూఢిల్లీ,జనవరి 26: దేశ రాజధాని ఢిల్లీలో 77వ గణతంత్ర వేడుకలు అట్టహాసంగా కనిర్వహించారు. వందేమాతరానికి 150 యేళ్లు ప్రధాన ఇతివృత్తం వేడుకలు నిర్వహించారు. ఉదయం 10.30 గంటలకు కర్తవ్యపథ్లో వేడుకలు ప్రారంభం కాగా రాష్ట్రపతి ద్రౌపది ముర్ము జాతీయ పతాకాన్ని ఆవిష్కరించారు. ఆనంతరం భద్రతాబలగాల గౌరవ వందనం స్వీకరించారు. జెండా ఆవిష్కరణ ఆనంతరం వరేచ్ ప్రారంభమైంది. 6050మంది సైనికులతో ఈ పెరేడ్ నిర్వహించారు >>2

సోమవారం రిపబ్లిక్ డే సందర్భంగా హైదరాబాద్ లో జాతీయ పతాకాన్ని ఆవిష్కరించిన గవర్నర్ జిష్ణుదేవ్ వర్మ

3 ట్రిలియన్ డాలర్ల ఎకానమీ లక్ష్యం

హైదరాబాద్ ప్రతిష్ఠ పెంచేలా 2047 రైజింగ్ డాక్యుమెంట్

హిల్డ్ పాలసీతో కాలువ్య పరిశ్రమలు సిటీ బయటకు తరలింపు

గణతంత్ర వేడుకల్లో గవర్నర్ జిష్ణుదేవ్ వర్మ

ప్రభాతవార్ ప్రధాన ప్రతినిధి, హైదరాబాద్,జనవరి26: మూడు ట్రిలియన్ డాలర్ల ఎకానమీ లక్ష్యంగా తెలంగాణ ముందుకు సాగుతుందని గవర్నర్ జిష్ణుదేవ్ వర్మ పేర్కొన్నారు. రైజింగ్ తెలంగాణ 2047 సరికొత్త లక్ష్యాలను నిర్దేశించుకుందని తెలిపారు. సోమవారం 77వ గణతంత్ర దినోత్సవాల్లో భాగంగా సికింద్రాబాద్ లోని వరేడ్ మైదానంలో జరిగిన గణతంత్ర దినోత్సవ వేడుకలకు గవర్నర్ ముఖ్య అతిథిగా హాజరై జాతీయ జెండాను ఆవిష్కరించారు.ఆనంతరం సైనికుల నుంచి గౌరవ వందనం స్వీకరించారు. ఆమర జవాన్లకు గవర్నర్, సైనికాధికారులు నివాళులర్పించారు. ఈ వేడుకల్లో ఉపముఖ్యమంత్రి భట్టి విక్రమార్కు, మంత్రులు శ్రీధర్ బాబు, కోమటిరెడ్డి వెంకట్ రెడ్డి, ప్రభుత్వ ప్రధాన కార్యదర్శి రామకృష్ణారావు, డిజిపి శివధర్ రెడ్డిలు తదితర ప్రముఖులు పాల్గొన్నారు. గణతంత్ర వేడుకల దృష్ట్యా వరేడ్ గ్రౌండ్ పరిసర ప్రాంతాల్లో పటిష్ట బందోబస్తు ఏర్పాటు చేశారు. ఈ సందర్భంగా ప్రసంగించిన గవర్నర్ రాజ్యాంగం మనకు స్వేచ్ఛ, సమానత్వం ప్రసాదించిందని,భిన్నత్వంలో ఏకత్వం మన ప్రత్యేకత అని చెప్పారు. ప్రజా ప్రభుత్వం ఇటీవలే తెలంగాణ డాక్యుమెంట్ ను ఆవిష్కరించిందని పేర్కొన్నారు. హైదరాబాద్ ఇమేజ్ ను పెంచేలా తెలంగాణ రైజింగ్ డాక్యుమెంట్ ఉందని, రాష్ట్రాన్ని మూడు ఎకానమీజీన్ గా విభజించారని >>2

బిఆర్ఎస్ మాజీ ఎంపి సంతోష్ రావుకు సిట్ నోటీసులు

ఆ నెయ్యి కల్తీయే..

సిబిఐ ఛార్జిషీటులో వెల్లడి

తిరుపతి,జనవరి 26:ప్రభాతవార్ ప్రతినిధి: తిరుమల లడ్డూల తయారీకి 2021-2024 మధ్య కాలంలో కల్తీనెయ్యి సరఫరా చేశారనేది సిబిఐ సిట్ అధికారులు వివరణాధీనంలో ఎఫ్ఐబి కోర్టుకు నివేదించడం పాక్ కు గురిచేస్తోంది. కల్తీనెయ్యి బాగోతంలో అత్యంత పవిత్రంగా భావించే తిరుమల లడ్డూల తయారీకి 60లక్షల కిలోల కెమికల్స్ వాడారని సిట్ వెలుగులోకి తెచ్చింది. ఈ కల్తీనెయ్యి తో 20కోట్ల లడ్డూలు తయారుచేసి భక్తులకు విక్రయించారని కూడా పేర్కొంది. ఈ కేసు దర్యాప్తులో ఏడాదిన్నరకాలంగా సిబిఐ సిట్ అధికారులు కీకల వివరాలు సేకరించి తుది ఛార్జి షీట్ దాఖలు చేయడం సంపలనంగా మారింది. దర్యాప్తులీలకడశకు చేరడంతో బోలెడబాగా ఆగ్లానిడే రిపోర్ట్ ప్రతీనిధులు (ఎ1,ఎ2)గా టిటిడి కొనుగోళ్ళు,మార్కెటింగ్ విభాగం జిఎంఎల్, నాణ్యత పరీక్షించే నిపుణులు, డైరీ ఆడిటర్స్ ఇలా అందరిపై పలు సెక్షన్ల క్రింద కేసు నమోదు చేశారు. సిట్ ఐజి మురళీరాధా నేతృత్వంలోని డిఐజి, ఎస్పీలు ఈ కేసులో లోకైన్ దర్యాప్తు,విచారణ చేపట్టిన విషయం కూడా పొందుపరిచారు. కల్తీ నెయ్యి కేసులో ఇదివరకే సిబిఐ సిట్ అధికారులు అన్ని కోణాల్లో పూర్తిస్థాయిలో వేగవంతమైన దర్యాప్తు చేపట్టి పలువురిని అరెస్ట్ చేసి రిమాండ్ కు తరలించింది. లడ్డూల తయారీలో వినియోగిస్తున్న అవునెయ్యిలో పలు నూనెలు కల్తీచేసి పంపారనేది ఛార్జిషీట్లో పేర్కొన్నారు. కీలకంగా కల్తీ నెయ్యి సరఫరా వెనుక ఎవరి ప్రయోం ఉంది అనేది తదుపరి న్యాయస్థానం ఆశీశాల మేరకు తేల్చు న్నారు. నూనెలు కల్తీచేసి పంపిన కాంట్రాక్టర్లు, ఇక్కడ పరీక్షించి వెనక్కుపంపాల్సిన డిఐజి, టిటిడి అధికారులు, ల్యాబ్, మార్కెటింగ్, విజిలెన్స్ ఉద్యోగులు పాత్రపై నివేదికలు సమర్పించారనేది తెలుస్తోంది. 12మంది టిటిడి అధికారులు ప్రమేయంకూడా ఉందని సిట్ ఛార్జిషీట్లో పేర్కొ నడం కొనమెరుపు. మొత్తంమీద 250కోట్ల రూపాయలు కుంభకోణం జరిగిందనేది సిట్ నివేదికలు.

‘ఎట్ హోమ్’లో గవర్నర్ అవార్డులు

సోమవారం లోక్ భవన్ లో ఎట్ హోమ్ కార్యక్రమానికి హాజరైనగవర్నర్ జిష్ణుదేవ్ వర్మ దంపతులు.

డి.సిఎం భట్టి విక్రమార్కు మంత్రులు ఉత్తమ్ కుమార్ రెడ్డి, శ్రీధర్ బాబు ప్రభుత్వం

ప్రభాతవార్ ప్రధాన ప్రతినిధి, హైదరాబాద్, జనవరి26: గవర్నర్ అవార్డ్స్ ఫర్ ఎక్సలెన్స్ కార్యక్రమంలో భాగంగా, 2025 సంవత్సరానికి గాను ఎంపికైన వ్యక్తులు, సంస్థలకు సోమవారం సాయంత్రం లోక్ భవన్ లో ఎట్ హోమ్ కార్యక్రమంలో అవార్డులు ప్రదానం చేశారు.ఎట్ హోమ్ కార్యక్రమానికి డిప్యూటీ సీఎం మల్లు భట్టి విక్రమార్కు, కేంద్ర మంత్రి కిషన్ రెడ్డి, రాష్ట్ర మంత్రులు ఉత్తమ్ కుమార్ రెడ్డి, శ్రీధర్ బాబు, అడ్మినిస్ట్రేటర్ లక్ష్మణ్, ఆసిసిల్లీ స్పీకర్ గడ్డం ప్రసాద్ కుమార్, డిజిపి ఎంపీ కుటల రాజేందర్, మాజీ గవర్నర్ బండారు దత్తాత్రేయ, పిసిసి అధ్యక్షుడు మహేశ్వరమూర్తిగౌడ్, హైకోర్టు ప్రధాన న్యాయ మూర్తి, ప్రభుత్వ ప్రధాన కార్యదర్శి రామకృష్ణారావు, డిజిపి శివధర్ రెడ్డి, పలువురు స్వాతంత్ర్య సమరయోధులు, పుర ప్రముఖులు,పద్మ అవార్డు గ్రహీతలు, అధికారులుహాజరయ్యారు. ఎట్ హోమ్ కార్యక్రమం ప్రారంభానికి ముందు వేదికపైనే మహిళా సాధికారత, గిరిజన అభివృద్ధి, రూరల్ హెల్త్ మెడికల్ ఫిలాంత్రఫీ, కార్పొరేట్ వాలంటు

హాజరైన కేంద్రమంత్రి కిషన్ రెడ్డి, డి.సిఎం భట్టి విక్రమార్కు, రాష్ట్రమంత్రులు ఉత్తమ్, శ్రీధర్ బాబు ప్రభుత్వం

రింగ్ ఆన్ నాలుగు విభాగాలలో విశిష్ట స్వచ్ఛంద సేవలు అందించిన వ్యక్తులు, సంస్థల ప్రతినిధులకు ఎక్సలెన్స్ పురస్కారాలను గవర్నర్ జిష్ణుదేవ్ వర్మ అందజేశారు. సరిబంధిత రంగాలలో ఉత్తమ సేవలు అందించిన అభ్యర్థుల నుంచి సవంబర్ 2025లో ఆన్ లైన్, ఆఫ్ లైన్ విధానాలలో నామినేషన్లు స్వీకరించబడ్డాయి. ప్రముఖులతో ఏర్పాటు చేసిన అవార్డుల ఎంపిక కమిటీ ఈ నామినేషన్లను పుష్కలంగా పరిశీలించి అవార్డు గ్రహీతలను ఎంపిక చేసింది. ఈ కమిటీకి భారత ప్రభుత్వ మాజీ కేంద్ర హోంశాఖ కార్యదర్శి, పద్మభూషణ్ అవార్డు గ్రహీత, ఆడ్మినిస్ట్రేటివ్ స్టాఫ్ కాలేజ్ ఐఫి ఇండియా, హైదరాబాద్ చైర్మన్ కె. వద్దనాభయ్య అధ్యక్షత వహించగా, ఇతర సభ్యులుగా సి.ఆర్. బిశ్వాల్(ఐఎఫ్ఐ-రిటైర్), డా.సునీతా కృష్ణన్(పద్మశ్రీ అవార్డు గ్రహీత) డా. చిన్నబాబు సుంకపల్లి, రమేష్ కాజా, జె. భవానీ శంకర్, జాయింట్ సెక్రటరీ టు గవర్నర్ ఉన్నారు. 2025 సంవత్సరానికి అవార్డులు పొందిన వారు-వ్యక్తులు1.మహిళా సాధికారత -రమాదేవి కన్నగంటి, గ్రామీణ, పేద మహిళలను పాఠశాలమీకవేతలంగా తీర్చిదిద్దుతూ, స్థిరమైన ఉపాధి అవకాశాలను కల్పించే సమగ్ర వ్యవస్థను అభివృద్ధి చేసి మహిళా సాధికారతకు విశేష సేవలు అందించారు.2.గిరిజన అభివృద్ధి -తోడనం కైలాస్, వాహుస్థూర్, అదిరాబాద్ జిల్లాగోండి భాషను పునరుజ్జీవింపజేస్తూ మహాభారతాన్ని నాలుగు నెలల్లో అనువదించడం, సుమారు 400 గిరిజన జ్ఞానపథ గీతాలు రచించడం ద్వారా గిరిజన సంస్కృతి పరిరక్షణకు విశేష కృషి చేశారు.3.రూరల్ హెల్త్ మెడికల్ ఫిలాంత్రఫీ - డా. ప్రద్యుమ్న వాఘే,కైలాస్ నాథ్ వారిటబుల్ ట్రస్ట్ ద్వారా గ్రామీణ పేదలకు ఛాతీ వ్యాధుల టీకల్లను సులభతరం చేసి, తక్కువ ఖర్చుతో నాణ్యమైన వైద్య సేవలను అందిస్తున్నారు.4.కార్పొరేట్ వాలంటీరింగ్ -వి. రాజన్న, సంస్థాగత సేవా కార్యక్రమాలను సమర్పవంతంగా ప్రజాశాఖ బద్ధంగా అమలు చేస్తూ సమాజ సేవలో >>2

రాజస్థాన్ లో భారీగా పేలుడు పదార్థాలు స్వాధీనం

జైపూర్, జనవరి 26: గణతంత్ర దినోత్సవ వేడుకలు దేశ వ్యాప్తంగా అత్యంత ఘనంగా జరుపుకుంటున్న తరుణంలో రాజస్థాన్ పోలీసులు భారీ ఉగ్ర కుట్రను భగ్నం చేశారు. నాగోర్ జిల్లాలోని ఒక వ్యవసాయ క్షేత్రంపై మెరుపు దాడి చేసిన పోలీసులు పెద్ద ఎత్తున పేలుడు పదార్థాలను స్వాధీనం చేసుకున్నారు. 187 గేసె సంపల్లో నిషిం 9,550 కిలోల అమ్మోనియం నైట్రేట్ ను చూసి అధికారులు సైతం విస్మయించారు. గతేడాది నవంబర్ 10న ఢిల్లీలోని ఎగ్జిక్యూటివ్ స్టేషన్ సమీపంలో జరిగిన పేలుడులో 15 మంది మృతి చెందిన విషయం తెలిసిందే. ఆ ప్రమాదంలో ఉగ్రవాదులు వాడింది కూడా ఇదే అమ్మోనియం నైట్రేట్ కావడం ఆందోళన కలిగిస్తోంది. తాజా దాడుల్లో కేవలం రెమిక్ల పాత్రమే కాకుండా, భారీ సంఖ్యలో డిటోనేటర్లు, పూజ్ వైద్యన కూడా పోలీసులు స్వాధీనం చేసుకున్నారు. ఈ కేసులో సులేమాన్ ఖాన్ ఆన్ వ్యక్తిని అరెస్ట్ చేసిన పోలీసులు అతడికి మైనింగ్ మురాఅతో సంబంధాలు ఉన్నాయని ప్రాథమికంగా గుర్తించారు.

అరులైన అందరికీ ఇందిరమ్మ ఇళ్లు

మునిసిపాలిటీల సమగ్ర అభివృద్ధికి కృషి : మంత్రి పొంగులేటి

తొర్రూరు,జనవరి 26:ప్రభాత వార్: రాష్ట్రంలోని మున్సిపాలిటీల సమగ్ర అభివృద్ధి లక్ష్యంగా వనిచేస్తూ దేశంలో ఎక్కడా లేనివిధంగా ప్రభుత్వం సంక్షేమ పథకాలను ప్రవేశపెట్టి అమలు చేస్తున్న ఏకైక ప్రభుత్వం ఇందిరమ్మ ప్రభుత్వం అని రాష్ట్ర గృహ రెవెన్యూ సమాచార శాఖ మంత్రి పొంగులేటి శ్రీనివాస్ రెడ్డి, రాష్ట్ర ప్రభుత్వ సలహాదారులు వేం నరేందర్ రెడ్డిలు అన్నారు. సోమవారం తొర్రూర్ మున్సిపాలిటీ పరిధిలో సుమారు రూపాయలు 15 కోట్లతో చేపట్టనున్న వివిధ అభివృద్ధి పనులకు రాష్ట్ర రెవెన్యూ గృహ నిర్మాణం సమాచార శాఖల మంత్రి పొంగులేటి శ్రీనివాస్ రెడ్డి ప్రభుత్వ సలహాదారు వేం నరేందర్ రెడ్డి వరంగల్ ఎంపీ డాక్టర్ కడియం కావ్య దోర్నకల్ ఎమ్మెల్యే డాక్టర్ జాటన్ రామచంద్రనాయక్ జిల్లా కలెక్టర్ అద్వైత్ సింగ్ లతో కలిసి ఎమ్మెల్యే యశ్వినీ రెడ్డి కంకుస్థాపనలు చేశారు ఆనంతరం పట్టణంలో స్థానిక పాలకేంద్రం నుండి 1000 బైకులతో పెద్ద ఎత్తున బైక్ ర్యాలీ నిర్వహించారు తదనంతరం బిఆర్ కన్వెన్షన్ లో స్థానిక ఎమ్మెల్యే యశ్వినీ రెడ్డి అధ్యక్షతన నిర్వహించిన తొర్రూర్ మున్సిపాలిటీ కాంగ్రెస్ ఎన్నికల సన్నాహక సమావేశంలో వారు మాట్లాడుతూ అనేక సంక్షేమ పథకాలు అమలు చేస్తూ రాష్ట్రాన్ని అభివృద్ధి పథంలో ముందుకు తీసుకెళ్తున్నామని తెలిపారు అత్యంత ప్రతిష్టాత్మకంగా చేపట్టిన ఇందిరమ్మ ఇండ్లను, దశలవారీగా అర్హులైన ప్రతిఒక్కరికీ ఇండ్లు నిర్మించుకొనుటకు ఐదు లక్షలనగదు, రెండు పడకల గదుల నిర్మాణం చేపట్టి ఇందిరవండు జరుగుతుందన్నారు, ఈపథకంలో అధికజబ్బుందులు పడుతున్న నేపథ్యంలో స్వయం సహాయకల్పనలలో సభ్యులుగా ఉన్న మహిళలకు వడ్డీలేని రుణాలను అందించి ఇల్లు నిర్మాణం కోసం ఇతర అవసరాల వ్యాపార అభివృద్ధి కోసం ప్రభుత్వం నిధులు మంజూరు చేయడం జరిగిందన్నారు,

నుండి 1000 బైకులతో పెద్ద ఎత్తున బైక్ ర్యాలీ నిర్వహించారు తదనంతరం బిఆర్ కన్వెన్షన్ లో స్థానిక ఎమ్మెల్యే యశ్వినీ రెడ్డి అధ్యక్షతన నిర్వహించిన తొర్రూర్ మున్సిపాలిటీ కాంగ్రెస్ ఎన్నికల సన్నాహక సమావేశంలో వారు మాట్లాడుతూ అనేక సంక్షేమ పథకాలు అమలు చేస్తూ రాష్ట్రాన్ని అభివృద్ధి పథంలో ముందుకు తీసుకెళ్తున్నామని తెలిపారు అత్యంత ప్రతిష్టాత్మకంగా చేపట్టిన ఇందిరమ్మ ఇండ్లను, దశలవారీగా అర్హులైన ప్రతిఒక్కరికీ ఇండ్లు నిర్మించుకొనుటకు ఐదు లక్షలనగదు, రెండు పడకల గదుల నిర్మాణం చేపట్టి ఇందిరవండు జరుగుతుందన్నారు, ఈపథకంలో అధికజబ్బుందులు పడుతున్న నేపథ్యంలో స్వయం సహాయకల్పనలలో సభ్యులుగా ఉన్న మహిళలకు వడ్డీలేని రుణాలను అందించి ఇల్లు నిర్మాణం కోసం ఇతర అవసరాల వ్యాపార అభివృద్ధి కోసం ప్రభుత్వం నిధులు మంజూరు చేయడం జరిగిందన్నారు,

విజయవాడ,జనవరి 26:ప్రభాతవార్ ప్రతినిధి: ఎఫ్ఐబి ప్రభుత్వం కీలక నిర్ణయం తీసుకుంది. డిసెంబర్ నెలలో చేపట్టిన పీక్ కృత కుటుంబ సమగ్ర సర్వే గడువును పెంచుతూ నిర్ణయం తీసుకుంది. వైసీపీ ప్రభుత్వంలో వాలంటీర్లు అందరికీకీ వెళ్లి కుటుంబ సర్వే చేపట్టారు. ఈ సర్వేలో ప్రతీ కుటుంబసభ్యుడి వివరాలు, ఆర్థిక వివరాలు నమోదు చేసుకున్నారు. దీని ద్వారా సంక్షేమ పథకాలు అర్హులైనవారికి అందిస్తున్నారు. అయితే గత ప్రభుత్వం చేపట్టిన కుటుంబ సర్వేలో పలు వివరాలు తప్పుగా నమోదయ్యాయి. దీంతో కొంతమంది ప్రభుత్వ పథకాలకు అర్హత పొందలేకపోతున్నారు. దీనిని గమనించిన కుటుంబ ప్రభుత్వం.. తప్పులను సరిదిద్దేందుకు కుటుంబ సమగ్ర సర్వేకు శ్రీకారం చుట్టింది. గత ఏడాది డిసెంబర్ నెలలో ఈ సర్వే ప్రారంభించింది.

ఫిబ్రవరి 10 వరకు పాడిగోపు డిసెంబర్లో సర్వే మొదలవ్వగా.. 30 రోజుల పాటు చేపట్టాలని ప్రభుత్వం నిర్ణయించింది. జనవరి 12 వరకు ఈ సర్వే పూర్తి చేయాలని లక్ష్యంగా పెట్టుకుంది. కానీ ప్రభుత్వం విధించిన డెడ్ లైన్ ముగిసినా సర్వే ఇంకా పూర్తి కాలేదు. టెక్నికల్ కారణాల వల్ల సర్వే అలస్యమవుతోంది. దీంతో గడువును ఫిబ్రవరి 10 వరకు పొడిగిస్తూ ఉత్తర్వులు జారీ చేసింది. ఈ సర్వే ద్వారా ఏపీలోని

ఎపిలో ఏకీకృత కుటుంబ సమగ్ర సర్వే గడువు పెంపు

కుటుంబం వివరాల నమోదుకు గుంతుకున్నా సమయం పడుతోంది. అన్ లైన్లో కుటుంబ వివరాలు నమోదు చేసేందుకు మధ్యలో టెక్నికల్ సమస్య వస్తే.. అప్పటివరకు నమోదు చేసిన వివరాలు అన్నీ పోతున్నాయి. దీంతో మళ్లీ మొదటి నుంచి వివరాలు నమోదు చేయాల్సి వస్తోంది. దీని వల్ల మరింత ఇబ్బందులు ఎదురవుతున్నాయని ఉద్యోగులు వాపోతున్నారు. ఈ కారణం వల్లనే సర్వేలో జాప్యం జరుగుతోంది. ఇప్పటికే ఈ సమస్య గురించి గ్రామ, వార్డు సచివాలయ ఉద్యోగులు ఉన్నతాధికారుల దృష్టికి తీసుకెళ్లారు.

ప్రతీ కుటుంబం వివరాలు నమోదు చేయనున్నారు. ఆన్ లైన్ విధానంలో ఈ సర్వే చేపడుతుండగా.. గ్రామాల్లో ఫోన్ సిగ్నల్స్ ఉండకపోవడం, ఇంటర్నెట్ స్పీడ్ తక్కువగా ఉండటం వల్ల వివరాలు నమోదు చేయడంలో జాప్యం జరుగుతోంది. దీంతో సర్వేలో వివరాలు నమోదు చేయడం కష్టమవుతుందని గ్రామ, వార్డు సచివాలయ ఉద్యోగులు చెబుతున్నారు. ఈ సమగ్ర కుటుంబ సర్వేలో ఇంటింటికీ వెళ్లి 20 రకాల అంశాలపై సమాచారం సేకరించి ఆన్ లైన్లో నమోదు చేయాల్సి ఉంటుంది. ఇందుకోసం ఒక్కో కుటుంబం నమోదు చేయాలి. అన్ లైన్లో కుటుంబ వివరాలు నమోదు చేసేందుకు మధ్యలో టెక్నికల్ సమస్య వస్తే.. అప్పటివరకు నమోదు చేసిన వివరాలు అన్నీ పోతున్నాయి. దీంతో మళ్లీ మొదటి నుంచి వివరాలు నమోదు చేయాల్సి వస్తోంది. దీని వల్ల మరింత ఇబ్బందులు ఎదురవుతున్నాయని ఉద్యోగులు వాపోతున్నారు. ఈ కారణం వల్లనే సర్వేలో జాప్యం జరుగుతోంది. ఇప్పటికే ఈ సమస్య గురించి గ్రామ, వార్డు సచివాలయ ఉద్యోగులు ఉన్నతాధికారుల దృష్టికి తీసుకెళ్లారు.

అతనికి తెలియ చెప్పడం.

-ಟಾಲ್‌ಸ್‌ಟಾಯ್

3

వణికిస్తున్న మంచుతుఫాన్

పంపానీశీ భూతావం, వాతావరణ ప్రతాపాల కారణంగా ముప్పానాటిల్లుతున్న ఈ ప్రాజెక్టులు దెప్పిన్న హెచ్చరికల్లో ఎంతో నిజం ఉందనడానికీ గత పదేళ్లుగా తీవ్రమవుతున్న ప్రకృతి ప్రకోపాలే సాక్ష్యం. గాలి, నీరు, భూమి, కాలుష్యం వేగంగా కరుగుతున్న హిమనీసదాలతో భూగోళం ప్రమాదం అందుకు నెట్టబడుతోంది. ఒకటికాదు, రెండు కాదు లెక్కకు మించిన వర్షాన్ని ప్రకృతి ప్రతాపాలు భారతదేశం మానగలిగి. ప్రపంచం కూడా ఈ విలరు విద్యుంసాలకు వేడికగా మారింది. ఎన్నడునూ లేకున్నా కరువుకాలుకాలు, హిమపాతం, తుఫాన్లు, టోర్నాడోలు వంటి ప్రకృతి ప్రకోపాలు ఎంతగానే ధన ప్రాణ, మానవ నష్టం సంభవిస్తున్నాయి. ఒకపక్క చలీ గాలుత ప్రతావం, మరోపక్క మండే ఎండలు ఈ భారత దేశం వెంటబడినట్టి చపటావంటిది. అపన్నీ కాలం కాని కాలంలో వచ్చినవే. ప్రపంచంలో వాతావరణ పరిస్థితులు మారిపోతున్నాయి. 2025లో వాతావరణ పరిస్థితులు విచిత్రంగా గోచరించాయి. ఎప్పుడు వానలు వడతాయో ఎప్పుడు ఎండలుటాయో తెలియని పరిస్థితి కలిసిందింది. ఏక మొత్తంగా చెప్పాలంటే వాతావరణ విద్యుంసం వల్లనే హిమపాతాలు వేడేవాయి మేషున్నాయి. ఈ తుఫానులకు ఆగ్నేటికీ భ్వాన్ వల్ల ఉత్తరధ్రువం నుంచి వచ్చే అతిశీతల గాలులే కారణమని వివరిస్తోంది. వాతవరణ శాఖ తాజాగా అమెరికాలోనే కాదు ఆఫ్ఘానిస్తాన్, కశ్మీర్ ప్రాంతాల్లోకూడా మంచు భాగా కురుస్తోంది. అమెరికాలోని ఎన్నో ప్రాంతాలు భారీ హిమపాతం, వర్షపాతం, అతిశీతల వాతావరణంతో వణికిపోతున్నాయి. దాదాపు అన్ని నగరాల్లో కరుబరుకు ప్రదేశాల్లో అడదగిన మేరకు మంచు పేరు కురుతోంది. ఆ దేశవ్యాప్తంగా అన్ని నగరాలు, అన్ని ప్రదేశాల్లోనూ భీకర స్థాయిలో మంచు కురుస్తోంది. ఇలాంటి సందర్భాలను 'మంచు తుఫాను'గా వర్ణిస్తారు. దీనివల్ల 20 కిట్ల మందికిపైగా జననష్టం ప్రభావితం కావిననిది. 18 రాష్ట్రాల్లో జనజనం స్తంభిల్లిపోయింది. ఇక్కడో నుంచి మనుషులు బయటకు రాలేని పరిస్థితి ఉంది. నిత్యావసర వస్తువులు కోసం కూడా బయటకు రాలేకపోతున్నారు. చాలా రాష్ట్రాల్లో రవాణా సేవలు నిలిచిపోయాయి. దాదాపు పదివేలకు పైగా మిషన్ నర్టీసును అననుకూల పరిస్థితుల రిత్యా రద్దు చేశారు. విద్యా రంగాలకు తప్పనిసరిగా సెలవులు ప్రకటించారు. మేరకు 3,4 రోజులు జనావాసాన్ని పైన కూడా మంచు పేరుకు పోయే అవకాశమందని వాతావరణ పరిశోధకులు హెచ్చరిస్తున్నారు. ఇలాంటి అతి శీతలగాలుల వలన అమెరికాలు చెట్లు, కరెంటు స్తంభాలు నేకీకరిగాయి. ఈ సీజన్లో అదే పెద్ద మంచు తుఫాన్. ఈ దశాబ్దానికి ఉంది అతి భారీ మంచుతుఫాన్గా సమాధిరయ్యే వర్షానికి ఇది. పలు రాష్ట్రాల్లో ఉష్ణోగ్రతలు మైనస్ 20 నుంచి మైనస్

40డాకా పడిపోతున్నాయి. అత్యుపసర సేవలు అందించ లేదేమరచితమో జనజీవనం అంతపడినా ఉంది.జాగ్రత్తగా చేస్తే గత డికాబరుకాలంలో ముంపుల ముంపు తుఫాన్ ఇదే నని భావిస్తున్నారు. జనం విపరీతమైన చరిత్ర తల్లుకోలేక పోతున్నారు. స్వెల్ఫ్ లు కూడా వారిని అతిశీతల ప్రభావం నుంచి రక్షించలేకపోతున్నారు. అమెరికాలో దాదాపు లక్ష ప్రాంతాలమైగా కరెంట్ తీతలు విధించబడ్డవుచ్చింది. బెస్సాన్ నగరం మత్తం ఓకేలేలే మునిసిపాలిటీయం. బెస్సాన్లో బెడ్డక్షణాలు తుఫానం సమయంలో భారీ కరెంటు తీతలు జరిగిన సందర్భంగా వందలాది మంది మరణించిన సంభవనలను గుర్తు తెచ్చుకుని ఈసారి వరుణాగ్రహం వాల్చున్నట్లుగా. ఈసారి కృష్ణవరణం కూడా సంభవించని విధంగా పాలనా యంత్రాంగాలు పనిచేస్తున్నాయి.మంపు ఓకేతనం జాగా పెరిగే అవకాశ మున్న జాగ్రత్తగా, మిసిసిపి డ్రాఫైలలో అత్యయస్కెనిటి ప్రభుత్వం ప్రకటించింది. దానానా డ్రాఫైలలో అవసరా లో దాదాపు 16కోట్లమంది మంపు తుఫానం జాగ్రత్తులు గా ప్రభుత్వం ప్రకటించింది. నైరుతి ప్రాంతంలో వర్ష ముక్కి తో నుంచి ఈశాన్యంలోనూ వర్షం ఇండ్లందో పరకు తుఫానం తుఫానం జానంచడమీ జరుగుతుంది. ఇటు భారత దేశంలోనూ హిమపాతాలు వజీకిస్తున్నాయి. వర్షం రోజు లాడే కళ్ళిరువు మంపువచ్చుచీ కప్పేసిందన్న సమాచారం వచ్చింది. కాస్త తెరిచిన వడ్డ మునుకున్న తరుణంలో హిమపాతప్రవేశంని మనాలోలో భారీ హిమపాతం నమో దైంది. వారంతపు సెలవులలోత్యా మనాలో జాతీయ రహ దారిపై కిలోమీటర్ల కొద్దీ రహదారి బ్రాఫ్ కి సుదీర్ఘంబో వందల పర్యాటకుల అశోకిత బాగా అవువైంది. గడ్డకట్టే పందల యాత్రకుల తోగోడంగా జల్లువందేవడ్డారు. దాదాపు ఈ సీజన్లో మూడునెలల తర్వాత తొలిసారిగా భారీ హిమపాతం ఆవరదైంది. ప్రభుత్వ యంత్రాంగం అవకాశకర్షణ సమరం, నీరుమందే సమయాలు కలిగిం వడంలో ఎంతో కష్టతరంగా ఉంది. ఎంతోవేల పర్యాట కులు మార్గవ్యధంలోనే బ్రాఫ్ కిలో చిక్కుకుపోవడంలో హోలట్ల అక్కపెట్టినకూడా బాగా తగ్గిపోయింది. హిమపా తంలో 685 రోడ్లు ఎక్కడిక్కడ మూసానుబోయాయి. మంపువర్ష కట్టిన ప్రతి వోలా విద్యుత్ అంతరాయం నిలిపి వేశారు. ఇలా మంపుతుఫానం ఏర్పడసేప్పుడు అది కలిగొందిదు చాలా సమయం తీసుకుంటుంది. పెద్ద పెద్ద నగరాల్లో ఉమ్మగ్రతల 30నుంచి 40 డిగ్రీలకంటే పడి పోయాయి. మంపుతుఫానం హెచ్చునీరు వచ్చినప్పుడు ప్రజలు ఇళ్ల నుంచి బయటకు రాకుంటే ఎంతో భద్రతగా ఉన్నట్లే. రోహిత్ ఎటెనినో, లానినోల ప్రభావం దుప్పటి ప్రజలు ఇచ్చుకుంది బాగాత్ర వహించాలిని బాధ్యత తలపడే.ప్రకృతిని నిందిస్తూ చూర్వోలేం.ఈనక వైపరీత్యాల నుంచి అవుతమంగా గడ్డకేర్పడునూ మానవ దర్పం!

‘సంక్షేమా’నికి దూరంగా గ్రామీణ పేదలు

దేశసంపద, భూములు కొద్దిమంది వద్ద కేంద్రీకృతమై ఉంది. ఫలితంగా గ్రామీణవేదలు భూమికి దూరంగా, ఉపాధికి దూరంగా, వట్టణవేదలు ఉపాధికి దూరమై పేదరికంలో మగ్గుతున్నారు. పేదరికం ఫలితంగా బడికి దూరమై చదువు బోజాలో విల్లులు బాజాలర్చుకులుగా మారుతున్నారు. ప్యాక్షల ప్రమాదంలో ప్రాణాలు కోల్పోతున్నారు. విల్లులు ఈపగ్గితుల నుంచి బయటపడాలంటే గ్రామీణ వేదలకు భూపంచీలే జరగాలి. వ్యవసాయ ఆధారిత పరిశ్రమలు నెలకొల్పి ఉపాధిని కల్పించాలి. ప్రజా ఆవసరాలను తీర్చి పరిశ్రమలు నెలకొల్పి శ్రామికులకు పనికిల్పించి పరిశ్రమల్లో భాగస్వామ్యం ఇవ్వాలి. పట్టణవేదలకు ఉపాధి కల్పించాలి. ఆలాంటి విధానాలను కేంద్రప్రభుత్వం, ఆమలు చేయదు. దాని వ్యర్థభావం అందుకు వ్యతిరేకం. దాన్ని గ్రేమింగ్ పేదలే ఉద్యమం ద్వారా సాధించుకోవాలి.

పేదేశంలో అయినా బాలలే రేపటిపొరులు. అలాంటి బాలల భవిష్యత్తు పాఠశాల విధానంపై ఆధారపడి ఉంది.బాలల పరీక్షలే ఆ దేశవిద్యేక్షిణికి పిల్లల విద్యాధిగాలకు ఆద్యపదమవుతుంది. ప్రపంచజనాభాకి పిల్లలు 25శాతం వీరేలే. వీరిలో సుమారు 16.8 కోట్ల మంది బాలశాస్త్ర కులుగా ఉన్నారు. ప్రతి 10మందిలో ఒకరు ఏదోఒక పని కోసం నిమగ్నమై ఉన్నారని అంతర్జాతీయ శాస్త్రకర్తలంపు (ఐ ఎంఎస్) అంచనా వేసింది. సుమారు 3.6 కోట్లపిల్లలు పిల్లలు బానిస బ్రతుకులు గడుపుతున్నారని ఆస్ట్రేలియాకు చెందిన మానవ హక్కుల బృందం దమాత్రీ పొందికపని నివేదిక పేర్కొంది. పేదరికం, పరిస్థిరాస్పత్తి, ఆక్రమ రవాణా పాఠశాల పిల్లల వల్ల ఎంతోమంది పిల్లలు బాలశాస్త్రకులుగా ము పోతున్నారు. తీవ్రమైన దోపిడీ దౌర్జన్యాలకు గురౌతున్నారని బాలశాస్త్రకర్త వ్యవస్థపట్ల విస్మయం. ఆరోగ్యం వంటి ప్రాథమిక హక్కులు వారివందుతున్నాయి. లైంగిక, ఆర్థికదోపిడీకి గురౌతున్నారు. ప్రపంచంలో అత్యధిక జనాభా లగినిన భారతదేశంలో 23,68,17,000 మంది పిల్లలున్నారు. వీరిలో 11.45 మంది పిల్లలు బడికి దూరంగాఉన్నారు. అంటే ప్రతి వందమంది పిల్లల్లో 11శాతం మంది పాఠశాలకు దూరంగా ఉన్నారు. దీన్ని గణాంకాల, శాస్త్రకర్తల మంత్రిత్వశాఖ 8.12.2025 విడుదల చేసింది. అంతర్జాతీయ శాస్త్రకర్తలంపు నివేదిక ప్రకారం భారతదేశంలో 5 నుంచి 14 ఏళ్ల వయస్సు వరుస్సులలో కోటి,ఒకలక్ష మంది పిల్లలు పనుల్లో వ్యవహరిస్తున్నారు. బాలశాస్త్రకర్తల మంత్రిత్వ శాఖ 14 నుంచి 17 సంవత్సరాల పిల్లలు సుమారు 63 శాతం ఉన్నారు సేవీ దీ చిల్లరి సంస్థలోపేరింది. యూనిసెఫ్ నివేదిక ప్రకారం పట్టణ ప్రాంతంలో 5-14 ఏళ్లవరుస్సులోని బాల శాస్త్రకర్తల 54శాతం పెరుగుదల కనీపేరింది. భారత దేశరాజ్యాంగంలో సమానత్వం, స్వేచ్ఛ, న్యాయం వ్యక్తి గౌరవం ఆదారంగా కొత్తసామాజిక వ్యవస్థను స్థాపించాలని పేర్కొంది. ఆజ్ఞానం, అనారోగ్యాన్ని నిర్మూలించడం లక్ష్యంగా ఉన్నందున, 78 సంవత్సరాల స్వతంత్ర దేశంలో అవి అమలు జరగలేదు. 2025 నాటికి బాలశాస్త్రకులను నిర్మూలించాలన్న ఐక్యరాజ్యసమితి లక్ష్యం భారతదేశానికి అవసరం సాధ్యం కాదని దౌర్జన్యపరిచి స్థాపించి కమిటీ తన 52వ నివేదికలో పేర్కొంది. ఆర్థిక 24 ప్రకారం 6-17సంవత్సరాలలోపు బాలబాలికలను ప్రమాదకరమైన పనుల్లో పెట్టు కొంటు. ఆర్థికత 39 ప్రకారం బాలికల ఆరోగ్యకరరక్షణకు బాలశాస్త్ర ఒకదే పరిస్థితులను తొలగించాలి. ఆర్థికత 45 ప్రకారం 6 ఏళ్లలోపు బాల, బాలికల అందరికీ ఉచితంగా సంరక్షణ ఉందించాలి. జాతీయ బాలలకు అన్నివిధాలరక్షణ

బొల్లిముంతసాంబశివరావు

పాక్కులను కాపాడాలని కేంద్రమంత్రిత్వశాఖ, బాలకాశ్యుక పట్టణ 1986కు సుదరణ చేసింది. దీనివరకు 14 సంవత్సరాలలోపు పిల్లలను ఎలాంటి పనులలో చేర్చగూడదు. అను బడిలో పనులపట్ల గ్రహించి. ఇవేవి అమ్మలు జరిగివున్నదా రాజ్యాంగంలో అలంకారప్రాయంగా ఉన్నాయి. ఇతర బిడ్డను సమాన అవకాశాలు, పాక్కుల రక్షణ పూర్తి భాగస్వామ్యం గురించి జనవరి1, 1996న చేసిన తీర్మానంతో సహా విద్యరాజ్యసమితి అన్ని తీర్మానాలపైనా భారతదేశం సంఠతం చేసింది. ఆచరణ మాత్రం సంఠకాలలో పరిమితమైంది. విద్యరాజ్యసమితి తీర్మానాలను నిర్వహణ భారత బాల పరిస్థితులున్నాయి. ప్రపంచంలోని పోరాడకాళో లోపంలో

ఉన్న మూడవ బిడ్డ భారతదేశంలో ఉన్నారు. దేశంలోని నలుగురు పిల్లల్లో ముగ్గురు రక్షహస్తతో బాధపడుతున్నారు. ప్రతి రెండవ బిడ్డ బరువు తక్కువగా ఉన్నాడు. ప్రాథమిక విద్యలోనే చదువుమానేసి పిల్లలు 71.01 ఉన్నారు. దేశం మొత్తంలో 11కోట్లు, 4లక్షల మంది బాల శిశువులుగా ఉన్నారు. తక్కువ బరువుతో వ్యక్తిని వారు 44కోట్లలో 79 శాతం మందిపిల్లలు రక్షహస్తతో బాధ పడుతున్నారు. భారతదేశంలో పిల్లల పరిస్థితులు చాలా దుర్దురుగా ఉన్నాయి. చాలామంది పిల్లలకు బ్రతికే అవకాశం తక్కువగా ఉంది. వారికి ఆహారం లభించలేదనేది కాదు, విద్యా అవకాశాలు కూడా లేవు. షెడ్యూల్డ్ కులాలు, తెగల బాలికలలో అక్షరాస్యతరే42 శాతం మాత్రమే. మరే మంది బాలికలేక, 30శాతం మందిమహిళలే ప్రాథమిక విద్యను పూర్తిచేసి, వీరిలో ఇంకా అక్షరాస్యవాహులు కొనసాగుతునే ఉన్నారు. భారతదేశంలో పిల్లల ఎదుగుదల చాలా తక్కువగా ఉంది. అక్షరపరిస్థితులే కాకుండా కలిక కూడా అవరోధంగా ఉంది. ఆగ్నేయ మెక్సికోలో, ఆఫ్రికా సాహారాజత తరగతుల పిల్లలలో బాలిష్ట, పెరిల ఆణాగారి తరగతులకు చెందిన బిన్నారుల ఎదుగుదల లోపం అధి

కాగా ఉంది. అదివాని దళిత పిల్లల్లో ఈ సమస్య మరింత ఎక్కువగా ఉంది. 5 ఏళ్లలోపు పిల్లల్లో 35 శాతం మంది ఎదుగుదల సమస్యతో బాధపడుతున్నారు. ప్రపంచంలోని ఇతర దేశాల కాదు, నడిసముద్రంలో ఆఫ్రికా ఎశికాక్షాన్ భారతదేశంలోని పిల్లల్లోనే ఎదుగుదల లోపం ఎక్కువగా ఉంది. ప్రపంచవ్యాప్తంగా ఎదుగుదల లోపంతో బాధ పడుతున్న పిల్లల్లో దాదాపు 70శాతం మంది భారత్, ఆఫ్రికానాటికల్లో ఉన్నారు. వీరిలో 35.7 భారత్లో ఉంటే, ఆఫ్రికాలో 33.6 శాతం ఉన్నారు. ప్రభుత్వాన్నిదర్శ్యపూరిత విధానాలు, పెదరికం, పోషకాహార లోపంవల్ల పిల్లలు ఎదు గురు సమస్యను ఎదుర్కోబున్నారు నిపుణులు విశ్లేషణ చేసుకున్నారు. బాలకార్యకలాపాల ప్రమాదగ్రస్తైన పసిల్లో పసిపిచ్చం వల్ల, పోషకాహార లోపంవల్ల ప్రతిసంవత్సరం భారతదేశంలో ఒక్కలాది మంది బాలలు చనిపోతున్నారు. 2015లో 5 సంవత్సరాలలోపు చిన్నారులు 10 లక్షలకుపైగా మరణించారు. తది అసంవత్సరంలో ప్రపంచంలోనిమీద అత్యధికమైన ప్రముఖ రాన్సెట్ ఫ్రెటెక్ తెలిపింది. బడికి వెళ్లి కలుజాలతో జీవిచాలైన పిల్లలుబడికి దూరమై బాలకార్య కలాపాల హాష్కారలోపం వల్ల అనేక ఆరోగ్యసమస్యలను ఎదుర్కొంటూ ప్రాణాలు కోల్పోతున్నారు. అందుకు కారణం వారి కుటుంబాలు ఆర్థికపరిస్థితుల కారణం. గతప్రభుత్వాలు ముఖ్యంగా నేటి కేంద్రప్రభుత్వం పెదరికోపం కాకుండా, పాదాపట్టుబడిదారుల,బడబూనాములు, సకంపా మద్దాల, నార్మలజీవాలు బహుశాశక్తి కలిగినవి ప్రయోజనాల కోసం పసిపిచ్చాలు, చేస్తున్నాయి. కేంద్రప్రభుత్వం ప్రభుత్వ కోసం సుపదరులు, సహజమనరులు బడబూనాశ్రమికివత్తలకు కచ్చిడిడుతున్నది. నెజ్జు, పసిశ్రమపెరుతు భూమలు కూడా కలిగి కట్టుబడివున్నది. దేశసంపద, భూమలు కొద్దిమంది వద్ద కేంద్రీకృతమై ఉంది.ఫలితంగా గ్రామీణపెదరు భూమికి దూరంగా, ఉపాధికి దూరంకాగా, పట్టణపెదరు ఉపాధికి దూరమై పెదరికంలో మగ్గుతున్నారు. పెదరికం ఫలితంగా బడికి దూరమై కుటుంబం దోషంతో పిల్లలు బాలకార్యకలాపాల మారుతున్నారు.ఫ్యాక్టరీల ప్రమాదంలో ప్రాణాలు కోల్పో తున్నారు. పిల్లలు ఈపరిస్థితుల నుంచి బయటపడాలంటే గ్రామీణ పెదరుల భూపసిపిచ్చ జరగాలి.వ్యవసాయ ఆధారిత పరిష్కారాలు నెలకొల్పి ఉపాధి కల్పించాలి. ప్రజా అవసరాల ను తీర్చే పరిశ్రమలు నెలకొల్పి శ్రామికులకు పనికిల్గించి పరిశ్రమల్లో ఆగాన్యామ్యం ఇవ్వాలి. పట్టణపెదరులకు ఉపాధి కల్పించాలి. ఆరాంబి విధానాలు కేంద్రప్రభుత్వం, అలులు చేయండి. దాని పద్ధత్యమం అందుకు వ్యర్థతకం. దాని గ్రహించి పేదల కష్టమం ద్వారా సాధించుకోవాలి.

డేజిటల్ శబ్దాల్లో మసకబారుతున్న శతకబోధన

౧) లగు సాహిత్య చరిత్రలో శతకాలు ఒక ప్రత్యేకమైన, విలువైన స్థానం లభిగ ఉన్నాయి. నైతిక బోధ, జీవిత సత్యాల అవినీయం, సామాజిక విమర్శ, జిజ్ఞాసాపరిచయమును సంతృప్తి పరచుచు, సామాన్యజనములకు తెలియజేయు సాహిత్య రూపమే శతక పద్యాలు. వేమన, సుమతి, భాగ్య నశనం, దాశరథి శతకం వంటి వందలలా తరతరాలుగా ప్రజల నేటికీ నానకల, భార ఆలోచనలను తీర్చిదిద్దాయి. అయితే ఆధునిక యుగంలోకి ఆడుగుపడిన తర్వాత శతక పద్యాలకు ఆచరణ క్రమంగా తగ్గినాలోందన్న వాస్తవం అందోళన కలిగించేది. డిజిటల్ యుగం మన పదుమిదవ శతాబ్దం ప్రాగ్భూతి మార్చినది. క్షుణ్ణాన, సుపరకార కావాలన్న ఆత్రుత, చిన్న మీడియాలు, రిక్వే, నవరసాల వాణ్ణుల ముందులో పడి మనసు లోకైవే పరచినానీ దూర మవుతోంది. శతక పద్యం పదనవాలంటే బిడ్డ, ఆలోచన, అంతర్భుతాల ఆవనరం. కానీ తప్పక మనవి జీవితంలోకి ఇవన్నీ అరచిపోయాయి. తరంగ చదివి, వెంటనే మరిచిపో వాలి. అన్నదోజేటి పెరుగుతున్న కొద్దీ శతకాల వంటి సాంప్ర దించు సాహిత్యానికీ స్థానం తగ్గిపోతోంది. విద్యా వ్యవస్థపై వచ్చిన మార్పులతో కూడా ఈ పరిస్థితికి కారణమని చెప్పక తప్పదు. ఒకప్పుడు పాఠశాలలో శతక పద్యాలు పాఠ్యాంశ

తిప్పర్తి శ్రీనివాస్

బాగా ఉండేది. విద్యార్థులు వాటిని కంఠస్థం చేసి, వాటి భావాన్ని చర్చించేవారు. నేను వరకూ కేంద్రిత విద్య, మార్కుల బోటీ, ఇంగ్లీషు మాధ్యమం ప్రాధాన్యం కలిగించే వాటి భావ సాహిత్యానికి తీగిన ప్రాధాన్యం దక్కడం కాదు. పులి తల్లి శతకపద్యాల యువతకు పాఠశాలల వాటిగా మాత్రం మే కనిపిస్తున్నాయి. అదే సమయంలో, ఆధునిక సాహిత్య రూపాలు స్వచ్ఛా ఛందస్సు కవితల్లో, నవలలలో, కథల ప్రాసలో జీవన సమస్యలను నేర్పూ ప్రతిబింబిస్తున్నాయన్న భావన బలపడింది. శతకాల నేర్పూగా నైతికబోధ, ఆధ్యాత్మికత చుట్టూ తిరుగుతాయన్న ఆహ్వాన కూడా ఉంది. కానీ మానవానికి మొన శతకం వంటి రచనలు సమాజంలోని వాచాధికారాలను, ఆధునికతలను తీవ్రంగా ప్రశ్నించాయి. ఈ తీక్యాన్ని మనం సరిగ్గా ఆవిష్కరించలేదనడమే శతకాల పట్ల ఆసక్తి తగ్గడానికి ఒకకారణం. మరో ముఖ్యమైన అంశం ప్రచారం లోనిచందం. ఆధునిక సాహిత్యానికి వేదికలు, సాహిత్య సమావేశాలు, పుస్తకాల చర్చలు లభిస్తున్నాయి. కానీ శతకాలన్న సమకాలీన చర్చలు చాలా అరుదు. టెలివిజన్, డిజిటల్ మాధ్యమాలలో శతకాలను ఆధునిక సందర్భాలకు

అస్యయున్నా ప్రజలకు చేరదేయగలిగితే, వాటి విలువ మరింత నష్టమవుతుంది. పాఠశాలల్ని పాఠశాల కాకుండా, నేటి జీవితానికి అర్థమయ్యేలా మానసికపరంగానీ అనలువ నాలుకూ ఉండే, అయితే ఈ తగ్గుతున్న అదరణపై పూర్తిగా నిరాశగా మూర్ఛాల్పి న అవసరం లేదు. శతశతమధ్యాత్మిక ఉన్న నక్షిరీప్తత, గాఢమైన భావం నేటి కాలానికి మరింత అవసరం. ఒకే పద్యంలో జీవితవత్సాన్ని చెప్పగలసామర్థ్యశక్తికలకు ఉంది. ఆధునిక సాంకేతికతను ఉపయోగించి ఆడియో శతకాలు, వీడియో వివరణలు, సోషల్ మీడియా కోల్పో రూపంలో వాటిని పరిచయంచేస్తే కూడా అర్థమవుతుంది అన్నది మళ్ళీ విగ్నిరించ వచ్చును. విద్యార్థులకు యువ శతకాలను కేవలం పాఠ్యాంశం గాకా, జీవిత విలువల బోధనగా పరిచయం చేయాలి న అవసరంఉంది. ముగింపుగా చెప్పాలంటే, ఆధునిక యుగం లో శతశతమధ్యాలకు తగ్గుతున్న ఆదరణఅనేది కాలప్రవాహం లో పచ్చిన మార్పుల ప్రతిబింబమేనని, శతకాల విలువ తగ్గి నట్లు చూడ, వాటిని చదివే విధానం, పరిచయం చేసేతిరులో మార్పుచాలాలి. తెలుగు సాహిత్యానికి పునాధ్ధ ఈతక నం పాఠాన్ని నిర్వహించేయదమమతే మన సాంస్కృతిక మూలాలను మిగిలించేట్లే. ఆధునికతను నిజమనప్రధానానికి సమతుల్యం సాధించేమన్నదే సాహిత్యం జీవమైన అర్థం.

ప్రజావాక్కు

పెరుగుతున్న వీధికుక్కల బెడద

వీధికుక్కల బెడద పెరిగిపోతున్నా ఉపయోగం లేని గాఢా లు పెంచాలి. మరణిస్తోన్నవారు ఆధిపత్యపువస్త్రాన్ని, కుక్కల కవచం కలిపి కుక్కలకు ఉపయోగం ఉన్నట్లు కుక్కల కాళ్ళు ఎక్కువైపోయాయి. జంతుప్రేమకులు కుక్కలను చంపి తేలులు పెడుతున్నారు. తననేమధ్యంలో నుండి తన కుక్కల నిర్వహణ మీద కోర్కీ సూచన చేయగా జంతు ప్రేమకులు పెంచారు. రాత్రివేళల్లో కార్తాలయాల నుంచే తారల వద్ద వున్నట్లు కుక్కల ఆరున్నా వెంటబడి తరము తున్నాయి. దీనికెవరూ బాధ్యతవహించారు? ఇంకా కుక్కల పెంచుకునే వారికి వీధి కుక్కల బెడద పెంచుతున్నది. ఒక వేళ అవి కాకున్నా వైద్యులు ఆయన ఇద్దరులు ఆ యింటి నుజున్నా వారు జరిగినా వైద్యులు ఆయన రుద్దబడి అనే చట్టం వివరణలోని వైద్యులు. దీని కోర్కీ వారు వివరణ చేసి వచ్చి ఉంటే బాగున్నది.

- ఎన్. రామలక్ష్మి, సికింద్రాబాద్

రెండుపేట జుర్రెపేటలో జూలూలో గోదావరి వ్యవస్థలూ
 కంభవేకాన తలపేపే వీధిగం భారీవత్తున జుర్రెపాలని
 ముఖ్యముంత్రుగారు ప్రవేశించారు. కుభవేమాలో ఎంత
 మంది చనిపోయారోకెల్లెక్కడ. గంగానదిలో శవాల గట్ట
 అగట్టలూకట్టలూచనియాయి. కాల్వలమంది మనిగి మల
 ముత్రాలతో గంగానదిమొత్తం కలుపువ్వంతో నిండిపోయిం
 ది. గోదావరికూడ అలాకానని ముఖ్యముంత్రుగారి ఉద్దే
 శ్యమూ! వుపద్రందం మనిగితో స్వీకృతం మనిగినప్పుడు
 కుభవే మందలం జీవవృక్షాల. కలం అలోచించండి.

- నార్మే వెంకటసుబ్బయ్య, ఒంగోలు

[illegible]

- సింగు లక్ష్మీనారాయణ, చింతకుంట, కలీంగనగర్

సైబర్ నేరాలను అరికట్టాలి

ప్రభుత్వ రంగ షాపులలో ప్రజలు తమ పేస్కార్డులైనా పొదుపు రూపంలో దాచుకుంటారు. అయితే సైబర్ నేరగాళ్లు ప్రజలకు తరచుకుంటూ ఈ సామ్యము దంగెలిస్తున్నారు. ఇలాంటి పాప సాలకు నగైన షాధితులు పోలీసులకు, షాపులకులకు, సైబర్ క్రైమ్ విభాగానికి ఫిర్యాదులు చేసినా అవి దీర్ఘకాలం పెండింగ్ లోనే ఉండడం అందరికీనే కలిగిందే విషయం. షాపులకు తమ నిస్తుపయోతన వ్యవహారాలను, పోగొట్టుకున్న లేదా నష్టంపొందిన సామ్యమును తిరిగి పొందడం కేవలం సైబర్ సెక్యూరిటీ సిబ్బందివారే సామ్యముని చెబుతున్నారా. దీనివల్ల సైబర్ నేరాలను తమ నోచుకు దబ్బు కోసా కర్కాలయలు చుట్టూ తిరిగి వచ్చిన వరినీటి పర్లుతుతోంది. అందరికీ సుకాలంలో స్పందించి, సాంకేతికతను ఉపయోగించి షాధితులు పోగొట్టుకున్న సామ్యము తిరిగివచ్చేలా చేయాలి. అప్పుడే ప్రజలకు షాపులకింగి వ్యవహారం, పట్టుపు నమ్మకం కలుగుతుంది.

- సి.హెచ్.ప్రతాప్, శ్రీకాకుళం

ప్రమాదంలో నాటో

ట్రంప్ వచ్చుతో నాటో కూడా ప్రమాదంలో పడేఅవకాశం ఉంది. అది ఎంత మూలం ఆమోదనీయం కాదు. ఎందుకని సైబిరియన్ సముద్రం అంచులనుండి వచ్చిన భాగాని తనగుప్పిట్లో పెట్టుకోవాలి అని ఆలోచన. వర్షపైపు అగ్రిట్లో భాగాని కూడా గుప్పిట్లో పెట్టుకోవాలి అని ఆలోచన మరొక వైపు. ఈ ఏడాది ట్రంప్ పరిపాలన ద్వైపాలతో సాగింది అని వెప్పడం లేదు. ఆకస్మాద అధిపత్యం ఈ ఏడాది పానంలో కనిపిస్తాయి. బుమారు ఇలాంటి నేపథ్యం నుండి కేవలమానత్వ అభివృద్ధి తీగిన ఎటోడెనా తయారు చేయవలసిన బాధ్యత దక్షిణానా దేశాలపై ఉంది.

జీవనధార వ్యవసాయ బావులు
దైతలకు వ్యవసాయ సాగునీటి అవసరాల కోసం ప్రభుత్వం దీన్ని ఎన్ని కార్టోడిషన్ల ద్వారా గత 30 సంవత్సరాల క్రితం ప్రపంచాదిన జీవనధార బావులలో మహాత్మా గాంధీ జాతీయ ప్రదర్శన హామీ వరకు పథకం కింద, వ్యవసాయ శాఖ, రెవెన్యూ శాఖ ఆధ్వర్యంలో గతంలో త్రవ్వించిన జీవనధారబావులలో పూడి కట్ట తీయించాలి. తిరిగి ఓడలు పోయించాలి. వ్యవసాయ దిగుబడిని సులభంగా చేసుకోవడానికి దీన్ని శాఖ, రెవెన్యూ శాఖ సంప్రదించి ఆర్థిక సహాయం అందించాలి.

- రాపాక రవీందర్, జనగాం

విశ్లేషణాత్మక రచనలు పంపగోరు రచయితలు మాకు పంపే వ్యాసాలు
పదం సరైన విధానం కాదు. సహకరిస్తారని ఆశిస్తాం. -ఎడిటర్

(e-mail: editpage@vaartha.com)

ఎడిట్ పేజీకి..

ఆర్థిక, సామాజిక, రాజకీయ విశ్లేషణాత్మక రచనలు పంపగోరు రచయితలు మాకు పంపే వ్యాసాలు ఇతర పత్రికలకు కూడా పంపడం సరైన విధానం కాదు. సహకరిస్తారని ఆశిస్తాం. -ఎడిటర్

-ఎడిటర్

